

Statistická zjišťování SOCIÁLNÍCH STATISTIK

Seminář „Statistická zjišťování ČSÚ a poskytování informací
uživatelům“, Praha, 26. 4. 2017

Ing. Marek Rojíček, Ph.D.

SEKCE DEMOGRAFIE A SOCIÁLNÍ STATISTIKY

- Realizace vlastních šetření
- Zpracování statických úloh
  - z vlastních šetření
  - kombinace vlastních a dalších šetření (např. demografie, statistiky trhu práce, informační (digitální) společnosti, vědy, technologií a inovací)
  - z dalších zdrojů (statistiky zdravotnictví, kultury, školství, kriminality, soudnictví a vězeňství, genderové statistiky, statistiky cizinců v ČR, senioři)
- Technologické zajištění šetření v domácnostech
- Metodické zajištění voleb

ŠETŘENÍ SEKCE DEMOGRAFIE A SOCIÁLNÍCH STATISTIK

- Sčítání lidu, domů a bytů
- Demografické statistiky
  - Hlášení o uzavření manželství (Obyv 1-12), Hlášení o narození (Obyv 2-12), Hlášení o úmrtí (Obyv 3-12), Hlášení o rozvodu (Obyv 4-12)
- Výběrová šetření v domácnostech
  - SILC – životní podmínky
  - Statistiky rodinných účtů
  - Integrované šetření v domácnostech
    - Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)
    - Výběrové šetření o ICT v domácnostech (VŠIT)
    - Další šetření – AES, EHIS/EHES, ...

ŠETŘENÍ

SEKCE DEMOGRAFIE A SOCIÁLNÍCH STATISTIK

■ Podnikové statistiky

- Šetření trhu práce – Úplné náklady práce
- Roční šetření o výzkumu a vývoji VTR 5-01
- Roční šetření o licencích LIC 5-01
- Roční šetření o ICT v podnicích
- Šetření o inovačních aktivitách v podnicích TI (20xx)
- Další odborné vzdělávání zaměstnaných osob VZ(20xx)

■ Další šetření

- Úloha Nem-Úr - Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz
- Šetření KULT 7 a KULT 8

DEMOGRAFIE

- vytváření demografické statistiky dáno evropskou legislativou a zákonem o státní statistické službě (vyjmenovány i údaje, které se ve statistice obyvatelstva vedou)
- Demografické statistiky – zdroje
  - Sčítání lidu, domů a bytů (stav obyvatel ke zvolenému okamžiku)
  - Evidence přirozené měny (pohyb obyvatel)
    - Údaje o narozených, zemřelých, sňatcích (matriky, Listy o prohlídce zemřelého - ÚZIS)
    - Údaje o rozvodech (okresní soudy)
    - Údaje o potratech – ÚZIS
  - Evidence migrace (migrační pohyb)
    - Údaje o stěhování - Ministerstvo vnitra, Ředitelství cizinecké policie
  - Další zdroje – registry obyvatel, výběrová šetření, rezortní informační systémy (např. ČSSZ)

DEMOGRAFIE

- Každoročně zpracovávané statistiky
  - Narozených dětí
  - Zemřelých
  - Sňatků
  - Rozvodů
  - Potratů
  - Stěhování (přes hranice stáru, v rámci ČR přes hranice krajů, okresů a obcí)
  - Počtu obyvatel a jeho složení podle pohlaví, věku, rodinného stavu

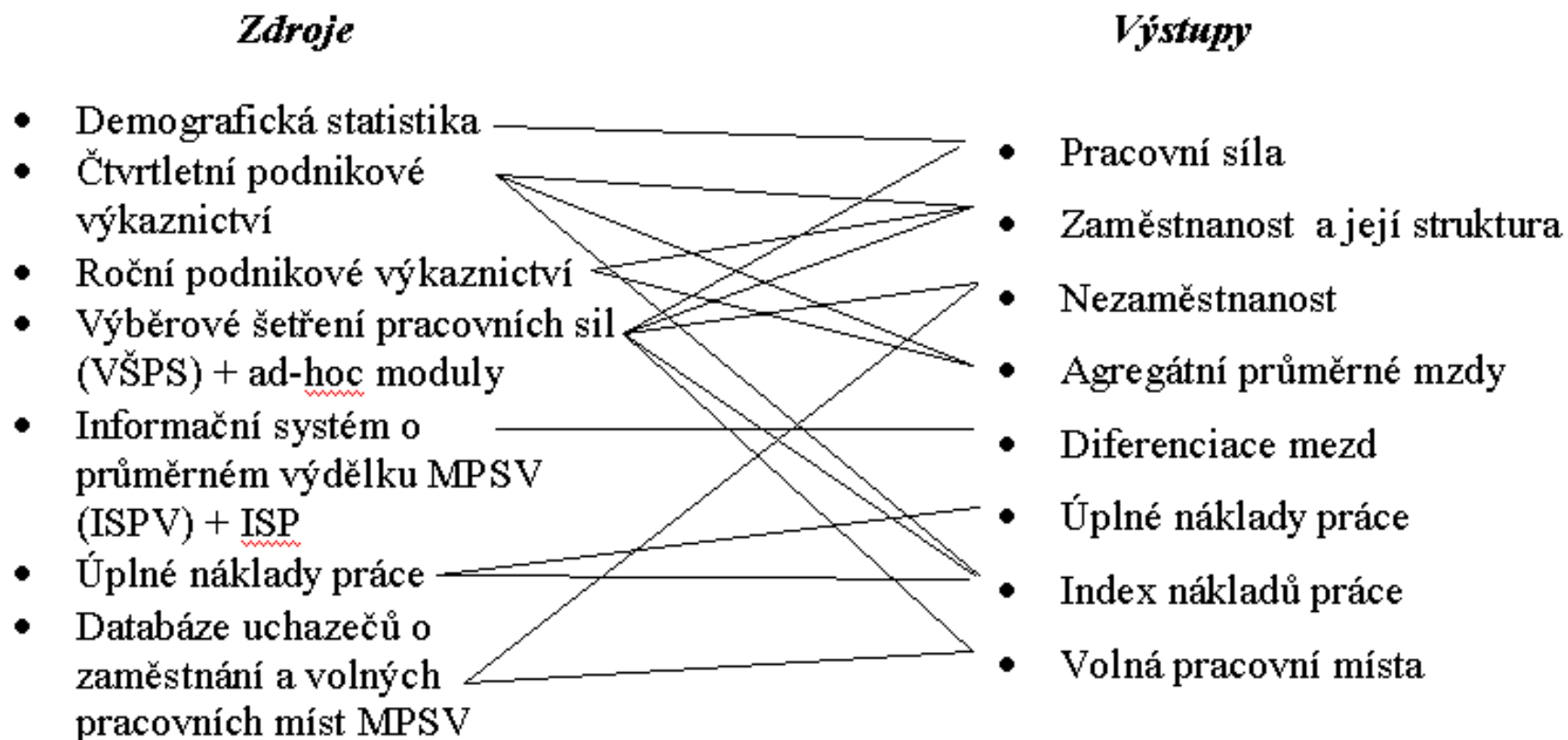
DEMOGRAFIE

- Publikování demografických údajů
  - Rychlé informace
    - pohyb obyvatelstva čtvrtletně
  - Výstupy, publikace, časové řady
    - **Demografická ročenka ČR** (dříve nazývaná Pohyb obyvatelstva),
= tzv. pramenné dílo
    - **Vývoj obyvatelstva v České republice v roce** - analýza, aktuální situace a vývoj posledních let
    - **Počet obyvatel v obcích k 1.1.** - výstup z každoročních bilancí obyvatel
    - **Věkové složení obyvatelstva** - výstup z každoročních bilancí obyvatel
    - **Úmrtnostní tabulky**
    - **Demografická příručka** (údaje v časových řadách, SLDB + roční demografická data)
    - **časové řady ukazatelů** (i za regiony – Demografické ročenky územních celků)

STATISTIKY TRHU PRÁCE

ZAMĚSTNANOST, NEZAMĚSTNANOST, MZDY

Propojení datových zdrojů a elementárních výstupů odboru statistiky trhu práce:

- Gesce: odbor statistiky trhu práce

STATISTIKY TRHU PRÁCE

ZAMĚSTNANOST, NEZAMĚSTNANOST, MZDY

■ Výstupy

■ Rychlé informace

- Míry zaměstnanosti a nezaměstnanosti a ekonomické aktivity – měsíční
- Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – čtvrtletní
- Průměrné mzdy – čtvrtletní

■ Publikace

- Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – roční průměry, čtvrtletní údaje
- Trh práce v ČR a v regionech
- Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy – čtvrtletní, roční
- Struktura mezd zaměstnanců
- Úplné náklady práce

■ Časové řady

- zaměstnanost a nezaměstnanost, uchazeči o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob, zaměstnávání cizinců, ukazatele statistiky práce (mzdy a náklady práce)

STATISTIKY TRHU PRÁCE

ZAMĚSTNANOST, NEZAMĚSTNANOST, MZDY

- Výběrové šetření pracovních sil
  - Celkem 33 900 šetřených bytů (5 x 6 780 v pěti replikacích rotačního modelu)
  - Každé čtvrtletí se obmění 1/5 domácností
  - Data se předávají Eurostatu – na legislativním základě,
  - Ad-hoc moduly na základě evropské legislativy
    - 2010 – Sladování pracovního a rodinného života
    - 2011 – Zaměstnávání zdravotně postižených osob
    - 2012 – Odchod z práce do důchodu
    - 2013 – Pracovní úrazy a jiné zdravotní problémy související s výkonem povolání
    - 2014 – Situace na trhu práce migrujících osob a jejich nejbližších potomků
    - 2015 – výjimečně žádný nebyl
    - 2016 – Mladí lidé na trhu práce
    - 2017 – Samostatná výdělečná činnost
    - 2018 – Sladování pracovního a rodinného života

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY A VÝDAJE DOMÁCNOSTÍ

■ Životní podmínky (SILC)

- Šetření o příjmech a životních podmínkách vždy v 1. pololetí roku
- Výběr cca 11 000 bytů, čtyřletý panel
- Šetření na základě evropské legislativy, data každoročně předávána Eurostatu
- Územní detail – NUTS2, kraje (vybrané základní údaje)

■ Gesce: odbor šetření v domácnostech

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY A VÝDAJE DOMÁCNOSTÍ

■ Životní podmínky (SILC)

- Třídění podle příjmových skupin, typu domácnosti (podle postavení osoby v čele), podle počtu vyživovaných dětí v domácnosti, bezdětné domácnosti, podle pracovní aktivity a stáří osoby v čele, podle pracovní aktivity a velikosti obce, druhu domácnosti a vzdělání, podle krajů...
- Zveřejňované údaje
  - struktura domácnosti,
  - přehled ročních příjmů - hrubé peněžní příjmy (ze závislé činnosti, podnikání, sociální příjmy, ostatní příjmy), čisté peněžní příjmy, naturální příjmy,
  - charakteristiky bydlení a vybavení domácnosti
  - informace spojené s ohrožením chudobou a mírou materiální deprivace
- Publikace Příjmy a životní podmínky domácností (ročně)

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY A VÝDAJE DOMÁCNOSTÍ

- Statistika rodinných účtů
  - Není zatím podloženo evropskou legislativou, má být součástí připravovaného nařízení o integrované evropské sociální statistice (IESS) od roku 2025
  - Data zasílána Eurostatu na základě Gentlemant Agreement v pětileté periodicitě (2010, 2015, 2020)
- Gesce: odbor šetření v domácnostech

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY A VÝDAJE DOMÁCNOSTÍ

■ Statistika rodinných účtů

■ Reforma – pilotní šetření v roce 2016

- Založeno na náhodném výběru, napojení na SILC, stávající tazatelské síti
- Vzorek cca 600 domácností
- Výstupy z pilotu publikovány nebudou

■ Nové šetření od roku 2017

- Nový model zpracován na základě pilotu v 2. pololetí 2016
- Výstupy roční
- Základní třídění podle druhu domácnosti a příjmových skupin
- Regionální údaje (NUTS2) a další podrobnější výstupy budou založeny na klouzavých tříletých průměrech

STATISTIKY O INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍCH

■ Zdroje

- Výběrové šetření o ICT v domácnostech (na základě evropské legislativy)
- Roční šetření o ICT v podnicích (na základě evropské legislativy)
- Výdaje a investice do ICT, ICT odborníci
- Statistiky ICT sektoru, zahraniční obchod s ICT, ...

■ Publikace, veřejná databáze

- Informační společnost v číslech
- Informační ekonomika v číslech
- Využívání informačních a komunikačních technologií v podnikatelském sektoru
- Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci
- ICT sektor v ČR
- Informační a mediální sektor

■ Gesce: odbor statistik rozvoje společnosti

STATISTIKY VĚDY, TECHNOLOGIÍ A INOVACÍ

■ Zdroje

- Roční šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01)
- Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj (GBAORD)
- Nepřímá veřejná podpora výzkumu a vývoje
- Šetření o inovačních aktivitách v podnicích (TI20XY)
- Kvalifikované lidské zdroje pro vědu, techniku a inovace
- Odborné články a jejich citace (ad-hoc)
- Ochrana průmyslového vlastnictví (patenty, užité vzory)
- Roční šetření o licencích (LIC 5-01)
- Vyspělé technologie (high-tech statistika)

■ Manuály

- Mezinárodní manuály (Frascati manuál – ukazatele VaV)
- Oslo manuál – ukazatele inovací
- Patentový manuál – patentové ukazatele
- Manual of Measuring Research and Development – kapitalizace VaV)

STATISTIKY VĚDY, TECHNOLOGIÍ A INOVACÍ

- Publikace, veřejná databáze
  - Inovační aktivity podniků
  - Nepřímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice
  - Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice
  - Licence na předměty průmyslového vlastnictví
  - Ukazatele výzkumu a vývoje
  - Lidské zdroje pro vědu a technologie (studenti a absolventi terciárního stupně vzdělávání, lidské zdroje ve vědě a technologiích)
  - Mzdy specialistů ve vědě, technice, zdravotnictví a ICT
  - Údaje o výsledcích výzkumu a vývoje (patentové ochraně přihlašovatelů, instituce podle počtu impaktovaných článků, inovační aktivity podniků, platné licence, ...)
  - Údaje o vyspělých technologiích (zahraniční obchod s high-tech zbožím, zahraniční obchod s technologickými službami – technologická platební bilance)

STATISTIKY ZDRAVOTNICTVÍ

■ Zdroje

- Data UZIS (pracoviště státní statistické služby ministerstva zdravotnictví)
- EHIS/EHES – Výběrové šetření o zdraví (šetření na základě evropské legislativy - 2014, další šetření 2019, v gesci ÚZIS)
- VŠPO – Výběrové šetření postižených osob (realizováno v letech 2007 a 2013 na základě usnesení vlády, další šetření se předpokládá v roce 2018)
- Satelitní účet zdravotnictví
- Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz (Nem-Úr)

■ Publikace, veřejná databáze

- Výsledky zdravotnických účtů
- Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz
- Výběrové šetření zdravotně postižených osob
- Údaje o nemocnicích, zabezpečení zdravotní péče, o zdravotním stavu obyvatel, finanční ukazatele zdravotnictví, náklady zdravotních pojišťoven na jednoho pojištěnce, ...

STATISTIKY KULTURY

■ Zdroje

- Data NIPOS (rezortní pracoviště státní statistické služby - ministerstvo kultury)
- Satelitní účet kultury
- Šetření KULT 7 a KULT 8 – provozovatelé televizního a rozhlasového vysílání, data o programové skladbě vysílání, příjmech z vysílání, dotacích, grantech, zaměstnancích

■ Publikace, veřejná databáze

- Výsledky účtu kultury
- Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor
- Analýza vývoje kultury
- Údaje o divadlech, památkových objektech, knihovnách, provozovatelích rozhlasového a televizního vysílání. Rozhlasovém a televizním vysílání, muzeích, galeriích a památkách

■ Gesce: odbor statistik rozvoje společnosti

STATISTIKY VZDĚLÁVÁNÍ

■ Zdroje

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (pracoviště státní statistické služby)
- Šetření o vzdělávání dospělých (AES – realizováno na základě evropské legislativy, 5letá periodičita – 2011, 2016, cca 10 000 jednotlivců)
- Další odborné vzdělávání zaměstnaných osob (VT/CVTS – realizováno na základě evropské legislativy, 5letá periodičita, 2011, 2016, šetření v podnicích)

■ Publikace, veřejná databáze

- Školy a školská zařízení
- Vzdělávání dospělých v České republice (AES)
- Další odborné vzdělávání zaměstnaných osob
- Údaje o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a vysokoškolském vzdělávání, děti, žáci, studenti podle státního občanství, ...

■ Gesce: odbor statistik rozvoje společnosti

STATISTIKY SOUDNICTVÍ A KRIMINALITY

■ Zdroje

- Policejní prezidium
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo spravedlnosti
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci

■ Role ČSÚ

- Kontaktní místo pro statistky kriminality
- Koordinace sběru administrativních dat vzhledem k mezinárodním institucím

■ Publikace, veřejná databáze

- Údaje o stíhaných, obžalovaných a odsouzených osobách, trestné činnost a objasněnost, kriminalita, nehody v silniční dopravě, požáry, ...

■ Gesce: odbor statistik rozvoje společnosti

STATISTIKY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

■ Zdroj

- Ministerstvo práce a sociálních věcí (pracoviště státní statistické služby)
- Česká správa sociálního zabezpečení
- Čtvrtletní výkaz zdravotních pojišťoven (Zdp 3-04)

■ Publikace, veřejná databáze

- Ekonomické výsledky zdravotních pojišťoven
- Vybrané údaje o sociálním zabezpečení
- Údaje o vyplacených dávkách sociální podpory, výdajích na nemocenské pojištění, vyplacených důchodech, sociálních službách poskytnutých v zařízeních sociální péče, ...

■ Gesce: odbor statistik rozvoje společnosti

PRŮŘEZOVÉ STATISTIKY

- Genderové statistiky
  - Zaostřeno na ženy a muže
  - Ženy a muži v datech
- Statistiky cizinců
  - Cizinci v ČR
  - Život cizinců v ČR
- Statistiky o seniorech
  - Životní podmínky seniorů (SILC)
  - Senioři v ČR, v krajích

Děkuji Vám za pozornost

marek.rojicek@czso.cz